

РЕШЕНИЕ

№ 5142

гр. София, 31.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 148 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ФИЛИП ИЛЧ. САВОВ

при участието на секретаря ЦВЕТЕЛИНА ИЛ. ПАВЛОВА
като разглежда докладваното от ФИЛИП ИЛЧ. САВОВ Гражданско дело № 20221110110747 по описа за 2022 година

взе предвид следното:

I. Производството е по ГПК, част III "Особени иски производства", гл. XXV "Бързо производство".

Образувано е по искова молба от ищеца И. П. У. с ЕГН ***** против ответното юридическо лице ДП „фирма“ с ЕИК ***** (нататък и: ответника), уточнена с молба, постъпила на 22.03.2022 г. В о. с. з на 12.07.2022 г. е допуснато изменение на иска чрез добавяне на евентуално основание.

Ищецът твърди, че работел при ответника по Трудов договор № ЧР-ТД 506/ 31.07.2017 г. на длъжност „Ръководител Вътрешен одит“ при последно брутно трудово възнаграждение (БТВ) 2132,15 лв. Ответникът бил предприятие по чл. 37 ЗИНЗС. На 30.11.2021 г. бил сключен договор, с който управлението на ответника било възложено на Нина Димитрова. Със Заповед № 004-ТД-763/ 06.01.2022 г. на изпълнителния директор, връчена надлежно на ищеца на 07.01.2022 г., трудовото му правоотношение (ТПО) било прекратено, считано от 10.01.2022 г., при посочено основание чл. 328 ал. 2 КТ. Ищецът намира уволнението за незаконно, защото ответникът не е търговско дружество, няма стопанска дейност и е учреден е по закон и защото в договора с изпълнителния директор не е посочен конкретен резултат и не се преследва определена стопанска или производствена програма, както и поради злоупотреба с право. Моли за отмяна на уволнението, възстановяване на предишната длъжност и осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 12 793,50 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа в периода от 06.01.2022 г. до 06.07.2022 г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба.

Ответникът своевременно е подал отговор на исковата молба. Признава наличието на ТПО,

неговото прекратяване и размера на БТВ. Твърди, че ответникът е търговец по смисъла на ТЗ; извършва стопанска дейност, вписана и в ТР; има пълна финансова самостоятелност съгласно устройствения си правилник и Заповед № ЛС-04-712/ 23.11.2021 г. на министъра на правосъдието, с която е обявена конкурсна процедура за избор на изпълнителен директор. В т. I.3. от поканата били посочени и конкретните цели, за чието реализиране съобразно чл. 4.1. от договора за възлагане бил задължен изпълнителният директор. Последният отговарял за вреди, а възнаграждението му не било гарантирано. Моли се за отхвърляне на исквете.

По евентуално съединеното основание е депозиран отговор в дадения срок, с който се твърди неговата неоснователност.

II. При съобразяване доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност съдът намира следното от ФАКТИЧЕСКА и ПРАВНА СТРАНА: Между страните не се спори, че: 1) страните се намирали в трудово правоотношение, което било възникнало по силата на Трудов договор № ЧР-ТД 506/ 31.07.2017 г. като ищеца изпълнявал длъжността „Ръководител Вътрешен одит“; 2) че трудовото правоотношение било прекратено със Заповед № 004-ТД-763/ 06.01.2022 г.

По делото не се спори, че заемната от ищеца длъжност „Ръководител Вътрешен одит“, в ответното държавно предприятие, има ръководен характер по см. на § 1, т. 3 от ДР на КТ. Това е така и тъй като съгласно цитираната разпоредба ръководството на предприятието се състои от лицата, които направляват трудовия процес и това са не само най-висшият началник на предприятието, нито дори само неговите заместници, а, както изрично е посочено, и лицата, които ръководят трудовия процес в отделни поделения. Така КТ уточнява, че ръководството включва не само най-висшия, първи ешелон на предприятието. Всъщност разпоредбата следва да се разбира съвместно с § 1, т. 5 КТ, според която е релевантно ръководството на трудовия процес "в предприятието, в неговите поделения и низови звена". Т. е. ръководството на предприятието представлява първата от двете групи длъжностни лица по смисъла на КТ. В този смисъл и в теорията се приема, че основанието по чл. 328, ал. 2 КТ е относимо към "ръководителите на цехове, производства, филиали, лаборатории, отдели и др. под. " обособени звена (Мръчков, Трудово право, 2006 г., т. 570, стр. 581). В същия смисъл е и съдебната практика (Р.. по д. 944/19 г. IV ГО – началник отдел; д. 2303/16 г. IV ГО – ръководство на отделни звена; д. 3105/17 г. III ГО ВКС – началник на поддръжката).

Безспорно се установява, че на 30.11.2021 г. е сключен Договор за възлагане на управление № 93-00-404/ 30.11.2021 г., на основание чл. 37 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/ и във вр. с чл. 15, ал.1, т.2, във връзка с чл. 25, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на Държавно предприятие „фирма“, между Министерство на правосъдието /в качеството му на доверител/ и Нина Стефанова Димитрова, по силата на който, Министерство на правосъдието е възложило на Нина Стефанова Димитрова, а последната е приела да управлява и представлява ДП „фирма“. В чл. 4, т. 2 от договора за управление, е предвидено изричното правомощие на Нина

Стефанова Димитрова, да сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите в предприятието. От момента на сключване на договора за възлагане на управление, който е и най-ранният момент на изпълнение на договора, е започнал да тече 9-месечният срок по чл. 328, ал. 2, изр. 2 от КТ, в който работодателят в лицето на новия директор е имал възможност да упражни правото си на едностранно прекратяване на трудовите правоотношения със служителите от ръководството на предприятието, с оглед поставените цели и програма за управление и за ефективно развитие на трудовия процес. В рамките на този срок Нина Стефанова Димитрова, е издала Заповед № 004-ТД-763/06.01.2022 г., с която е прекратила трудовото правоотношение с ищеца, на основание чл. 328, ал. 2 от КТ- поради сключване на договор за управление на предприятието.

Ръководният характер на заеманата от ищеца длъжност, преценяван от гледна точка на разпоредбата на § 1, т. 3 от ДР на КТ, сключването на договора за възлагане на управление и прекратяването на трудовото правоотношение между страните в рамките на 9-месечния срок от началото на изпълнение на договора обосновават извод, че уволнението на ищеца е извършено при наличие на кумулативните предпоставки от фактическия състав на чл. 328, ал. 2 от КТ, поради което е законно и не подлежи на отмяна на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ. /Решение от 8.01.2008 г. на САС по кас. гр. д. № 890/ 2007 г., 1- ви с-в, Решение № 688 от 19.04.2002 г. на ВКС по гр.д.№ 1012/ 2001 г., III г.о., и др./.

Неоснователни са доводите на ищеца, че уволнението е незаконно, тъй като ответникът не е търговско дружество, няма стопанска дейност и е учреден е по закон и защото в договора с изпълнителния директор не е посочен конкретен резултат и не се преследва определена стопанска или производствена програма.

Съобразно действащата нормативна уредба, ДП „фирма“ осъществява и чисто стопанския функции, свързани с осъществяването на търговска дейност, и оттам извличането на печалба. В този смисъл, същото именно защото осъществява такива стопански функции, и преследва поставена от доверителя - Министерство на правосъдието, политика, няма пречка да изпълнява и възложените му по силата на договора за възлагане на управлението задачи. Нещо повече процесното ДП „фирма“, е вписано като търговец и в ТРРЮЛНЦ с предмет на дейност „изграждане и подобряване на битовите и производствените условия в местата за лишаване от свобода и за оборудването им с охранителни и технически съоръжения, строителство, строителни ремонти, повишаване на медицинското обслужване, културна и спортна дейност, финансиране на изследователска и издателска дейност в областта на затворното дело, стопанска, услугова и търговска дейност, осъществявана в местата за лишаване от свобода, повишаване на обхвата на трудовата заетост на лишените от свобода. Туроператорска дейност, туристическа агентска дейност, ресторантьорство, хотелиерство, както и други дейности, които подпомагат , съпътстват или допълват основния му предмет на дейност и не са забранени със закон“. Допълнителен аргумент в тази насока, е и обстоятелството, че в разпоредбата на чл. 328, ал. 2 КТ се говори за "сключване на договор за управление на предприятие", а в дадената легална дефиниция това понятие в § 1, т. 2 ДР КТ, такова е всяко място- предприятие, учреждение, организация, кооперация, заведение,

обект, и др. подобни, където се полага наемен труд", което е изрично и нормативно уредено в посочените във фактическата част на акта разпоредби на ЗИНЗС. В този смисъл следва да се посочи, че договор за управление може да бъде сключен, не само за управлението на търговско дружество, държавно предприятие, но и за образувания, които нямат това качество /Решение № 778 от 21.07.1999 г./ по гр.д.№ 987/ 98 г., III г.о. и др.

Отделно от това следва да се посочи, че с Договора по чл. 328, ал. 2 от КТ собственикът на едно предприятие /или негов представител/ възлага на друго лице управлението на предприятието при задължение срещу възнаграждение да се постигне в уговорен срок определен стопански резултат на риск на приелото управление лице. Посочването в договора за управление на бизнес задача с конкретни икономически показатели, които представляващия трябва да постигне, разработването от управляващия на бизнес програма /съгласно договора или други свързани актове или документи/ и обвързването на възнаграждението на управляващия от постигнатите резултати, съответно определянето на гаранция при неизпълнение са част от съдържанието на договора по чл. 328, ал. 2 КТ, съгласно възприетото в Решение по чл. 290 от ГПК на ВКС-Решение № 481/13.12.2011 г. на ВКС, ГК, IV г.о. по гр.д. № 168/2011 г., Решение № 249/04.07.2013 г. по гр.д. № 1308/2012 г., Решение № 32/25.02.2014 г. по гр.д. № 4502/2013 г. на ВКС, ГК, III г.о., Решение № 215/03.07.2014 г. на ВКС, ГК, IV г.о. по гр.д. № 7007/2013 г., в случаите когато предприятието-работодател следва да е търговец или стопанско предприятие, което има за задача постигането на конкретни стопански резултати. Съгласно последователната съдебна практика, няма пречка да бъде сключен договор за управление на държавно или общинско предприятие, на което е предоставена държавна или общинска собственост, тъй като тези предприятия имат стопански цели, макар и да са създадени за задоволяване на обществена потребност /Определение № 313/27.04.2012 г. на ВКС по ч.гр.д. № 261/2012 г., IV г.о., ГК./.

С оглед изложеното и при възприетото от фактическа страна, следва да се приеме, че държавните предприятия по чл. 163 ТЗ са предприятия, които имат за задача постигане на стопански резултат, съответно по отношение на тях е приложима разпоредбата на чл. 328, ал. 2 от КТ, каквото е и ответното дружество, изведено и съгласно /чл. 164ал.1, т.2 ЗГ/.

Тези предприятия имат статут на предприятия по чл. 62, ал. 3 от ТЗ, Дял 2 от Част II на Закона-Видове търговци. Съгласно чл. 37, ал. 1 ЗИНЗС Държавно предприятие "фирма" осъществява управление на дейностите, свързани с подобряване на условията за изпълнение на наказанията, и има статут на държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, като извършва и други стопански дейности, които подпомагат, съпътстват или допълват основния му предмет на дейност. Наистина, от текста може да се направи извод, че водещите цели на ответното предприятие са управление на дейностите, свързани с подобряване на условията за изпълнение на наказанията, а не печалба, но макар и неводещи стопанските резултати и печалбата съществуват, защото съгласно чл. 38, ал. 1 ЗИНЗС, част от средствата на Държавно предприятие "фирма" се набират, именно в резултат от стопанската дейност и от други дейности, осъществявани в местата за лишаване от

свобода.

Допълнителни аргументи в посока за характера на договора за управление, затова, че е такъв по смисъла на чл. 328, ал.2 от КТ, и като съобрази изведените въз основа на възложеното с договора данни, съдът намира, че са и следните обстоятелства: Размерът на месечното възнаграждение на Нина Стефанова Димитрова, която е довереник по договора за управление, се определя не като трудово възнаграждение, а в определен размер – 3000 лева на месец, но съгласно чл. 7, ал. 4 от процесния договор, регламентира, че доверителят не гарантира размера на възнаграждението на довереника и не го компенсира при липса на средства на предприятието. От последното, може да се направи обоснован извод, че изпълнението на възложените дейности и наличието на средства, вкл. и от приходите от стопанската дейност, формират средствата за работна заплата в конкретното предприятие.

Предвид изложените аргументи настоящият състав намира за неоснователно твърдението на ищеца, че договорът не бил такъв за управление, тъй като с него не било уговорено постигането на определени стопански резултати, поради това, че не се касае до възлагане управление на търговско дружество, а на държавно предприятие с особен статут. В конкретния случай, както бе посочено по-горе, ответното юридическо лице може да осъществява стопанска дейност, а положителният финансов резултат пряко влияе върху възнаграждението на довереника, защото същото не му е гарантирано, а зависи от наличието на средства в предприятието /чл.7, ал. 4 от договора/.

Инвокираните с първоначалната искова молба пороци на уволнението, по горните съображения, са неоснователни.

Въведените пороци на уволнението с изменението на иска, а именно злоупотреба с право, не се доказват.

Настоящият съдебен състав намира иска за неоснователен, тъй като съгласно чл. 8, ал. 2 КТ се презумира, че работодателят е действал добросъвестно при извършеното уволнение, така, че оборването на презумпцията е изцяло в тежест на работника или служителя - в този см. е и решение № 232/13.06.2011 г. по гр. д. № 781/2010 г. на IV ГО на ВКС и др. Злоупотреба с права от страна на работодателя в хипотезата на процесното уволнително основание би било налице, когато се установи, че единственото му желание чрез законово допустими средства е постигне на една-единствена цел: прекратяване на трудовия договор с конкретен служител или работник, т. е. сключването на договора за управление е било с единствената цел да бъде прекратено трудовото правоотношение с ищеца. Важно е дали е оборена добросъвестността на работодателя - по пътя на пълно главно доказване да е установено, че правната възможност по чл. 328, ал. 2 КТ е използвана целенасочено. Съдът не е компетентен да се произнася имало ли е обективна необходимост или не от сключването на такъв договор; тези обстоятелства са без значение за преценката дали работодателят е действал при злоупотреба с право. Твърденията, относно водени между ищеца и работодателя разговори за прекратяване трудовото правоотношение на друго основание, са недоказани, а доводите за прекратяване трудовото правоотношение на ищеца на процесното основание, защото преди продължително време подавал сигнали и одитни

доклади, касаещи дейността на Нина Димитрова, сами по себе си не могат да обосноват при условията на пълно доказване извод за недобросъвестност на работодателя.

Поради това конститутивният иск за отмяна на уволнението се явява неоснователен, което влече неоснователност и на обусловените иски за възстановяване на работа и обезщетение за оставането без работа поради незаконно уволнение.

III. И двете страни претендират РАЗНОСКИ.

При този изход на спора право на разноски има единствено ответникът съгласно чл. 78, ал. 3 от ГПК. Със списъка си ответникът претендира адвокатски хонорар от 2808 лв., чието плащане е удостоверено с фактура (л. 275).

Съгл. чл. 78, ал. 5 ГПК при направено възражение съдът присъжда само частта от действително заплатеното адвокатско възнаграждение, която не е прекомерна съобразно сложността на делото. В края на същата разпоредба е регламентирано, че съдът не може да присъди по-малко от минималния размер по чл. 36 ЗАдв. Според решение на С. по д. С-427/16 последното правило би противоречало на чл. 101 § 1 вр. чл. 4 § 3 ДФЕС, ако не е необходимо за постигането на преследваната цел. Настоящият състав приема, че пропорционално на легитимната цел за осигуряването на качествени адвокатски услуги за обществото е определяне на минимални тарифи, които гарантират доход на адвоката, достатъчен за неговото достойно съществуване, качествено изпълнение на задълженията и възможност за усъвършенстване. За целите на чл. 78, ал. 5 ГПК като частна форма на отказ на защита при злоупотреба с право, която ограничава присъждането възнаграждения не просто над средно пазарното, а на прекомерно, при настоящите социално-икономически условия в столицата съдът приема за достатъчен месечен нетен доход от 3000 лв. или брутно 7049 лв. (Последната сума включва разходите за поддържане на кантора, консумативи, правен софтуер, служители и застраховка – 25 % НППР или 1762 лв.; върху получения след спадането им облагаем доход се дължат социално- и здравноосигурителните вноски 23 + 8 %, но върху не повече от максимума, т. е. 939 лв.; върху получената след спадането им основа се дължи ДДФЛ от 10 % или 435 лв. 273 лв. от остатъка служат за формиране на възнаграждението за 1 почивен на всеки 11 работни месеца, нужен, подобно на всички трудещи се, за възстановяване на силите, и още 640 – за заместник за този месец.) Такова заплащане се следва при обичайна заетост от 8 часа, 21 дни месечно; адвокат, който работи повече, би заслужавал и по-високо възнаграждение; липсата на работа не следва да е в тежест на клиента, респ. насрещната страна, като адвокатът би могъл през това време да извършва друга платена дейност. Така бруtnата ставка, до която възнаграждението не е прекомерно, възлиза на 42 лв. /час.

В конкретния случай квалифицираната юридическа работа по преценка на доказателствата и приложимото право е отнела до 5 часа, консултациите с клиента – 2 часа, изготвянето на 2 бр. отговори на искова молба и молби – 15 ч., за пристигане и участие в 3 от проведените о. с. з. и последващи действия са необходими около 5 ч., поради което сторените разходи възлизат кръгло на 1134 лв.

При пълна неоснователност на иска ищецът следва да понесе най-много посочения по-горе непрекомерен размер.

Водим от горното и на основание чл. 235 ГПК СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. П. У. с ЕГН ***** срещу ДП „фирма“ с ЕИК ***** иски с правна квалификация по чл. 344 ал. 1 т. 1 и 2 КТ за признаване за незаконно и за отмяна на уволнението на ищеца, извършено със Заповед № 004-ТД-763/ 06.01.2022 г. на изпълнителния директор, връчена на ищеца на 07.01.2022 г., за

възстановяване на ищеца на заеманата до уволнението длъжност „Ръководител Вътрешен одит“, както и иск по чл.344, ал.1, т.3 КТ вр. чл. 225, ал.1 КТ за осъждане на ДП „фирма“ да заплати на И. П. У., сумата от 12 793,50 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа в периода от 06.01.2022 г. до 06.07.2022 г., ведно със законната лихва от 01.03.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА И. П. У. с ЕГН ***** да заплати на ДП „фирма“ с ЕИК ***** на основание чл. 78 ГПК сумата **1134 лева**, представляваща съдебни разноси в първоинстанционното производство.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

подписано с КЕП

Съдия при Софийски районен съд: _____